U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna ve věci žalobkyně: **R. S. M.**, zastoupena Mgr. Bohumilem Petrů, advokátem, advokátní kancelář Bébr/Seidlová/Petrů se sídlem Ostrovského 3, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2011, čj. OAM-380/ZA-06-P08-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2012, čj. 1 Az 6/2011 - 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátovi Mgr. Bohumilu Petrů, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2880 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 2. 2012, čj. 1 Az 6/2011 - 59 zamítl žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví. Uvedeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni z důvodu nesplnění podmínek podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“).

[2] V odůvodnění svého rozsudku městský soud s odkazem na rozsudky zdejšího soudu (ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008 - 67, a ze dne 15. 8. 2008, čj. 5 Azs 24/2008 - 48) uvedl, že nebylo povinností žalovaného zkoumat, zda žalobkyni hrozí reálné nebezpečí a přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu, pokud žalobkyně v průběhu řízení tyto skutečnosti ani netvrdila. Povinnost tvrdit relevantní

azylové důvody stíhá žadatele o mezinárodní ochranu. Stěžovatelka měla možnost uvést své důvody při podání své žádosti i při pohovoru. Žalovaný umožnil žalobkyni vyjádřit se ke všem tvrzeným skutečnostem a podkladům. Povinnost zjistit skutkový stav věci má přitom správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel o mezinárodní ochranu uvedl v průběhu správního řízení. Žalovaný vycházel z dostatečného množství materiálů o politické situaci v zemi původu žalobkyně. Jelikož žalobkyně tvrdila, že jediným důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany je společné soužití s manželem žijícím v ČR, vypořádal se žalovaný jen s tímto důvodem její žádosti, přičemž shledal, že tento důvod nelze hodnotit jako azylově relevantní dle zákona o azylu. V daném případě totiž žalobkyně ani nenamítala skutečnosti svědčící o tom, že došlo nebo potencionálně by mohlo dojít k zásahu do jejích práv ve smyslu § 12 či § 14a zákona o azylu. Nebylo tedy povinností žalovaného hodnotit skutečnost, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do země původu nebezpečí proto, že je provdanou ženou. Své rozhodnutí žalovaný dostatečně odůvodnil. Současně žalovaný upozornil na skutečnost, že žalobkyně může k dosažení společného soužití s manželem využít institutů zákona o pobytu cizinců. Z těchto důvodů považuje městský soud žalobu za nedůvodnou.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku městského soudu. V kasační stížnosti namítá, že v řízení nebyly dostatečně zjištěny všechny rozhodné skutečnosti v takovém rozsahu, aby na jejich základě bylo možno věc objektivně posoudit a rozhodnout. Při hodnocení podkladů nebylo přihlédnuto ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, zejména pak zcela absentuje hodnocení geopolitické situace ve státě původu manžela stěžovatelky, kam bude v případě zamítnutí její kasační stížnosti nucena se vrátit. Stěžovatelka nechce v ČR pobývat nelegálně. Její vycestování by bylo navíc v rozporu s mezinárodními závazky ČR, neboť by údajně zasahovalo do jejího rodinného života.

[4] Z výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby zdejší soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 23. 4. 2012 s rozsudkem městského soudu ztotožnil a námitky stěžovatelky v kasační stížnosti považuje za neopodstatněné. Z tohoto důvodu navrhuje, aby zdejší soud kasační stížnost zamítl.

[6] Specifikum kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany spočívá v tom, že možnost jejího posouzení soudem závisí nejen na splnění podmínek její přípustnosti (tj. zákonných procesních předpokladů, jako je včasnost kasační stížnosti - § 106 odst. 2 s. ř. s., řádné zastoupení - § 105 odst. 2 s. ř. s., či absence zákonných důvodů nepřípustnosti - § 104 s. ř. s., apod.), ale také podmínek její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tj. že kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Břemeno tvrzení je přitom na samotném stěžovateli. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

[7] Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele je

jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu.

[8] Stěžovatelka neuvedla, v čem spatřuje důvod přijatelnosti její kasační stížnosti. Tvrdí, že rozsudek městského soudu napadá z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., Z kasační stížnosti stěžovatelky je však zřejmé, že se domáhá zrušení napadeného rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Má za to, že městský soud pochybil, pokud nezrušil rozhodnutí žalovaného, neboť skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, nemá oporu ve spisu, příp. že při jejím zjišťování byl porušen procesní předpis způsobem, který mohl ovlivnit zákonnost rozhodnutí žalovaného.

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se tedy Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není přijatelná.

[11] V žalobě stěžovatelka tvrdila, že podle konžského zvykového rodinného práva by měla žít se svým manželem, resp. v jeho rodině. V případě jejího návratu by se tak nemohla vrátit do své vlasti. Skutečnost, že by nežila se svým manželem, by pro ní údajně představovala značnou sociální i společenskou nejistotu, ale zejména značné nebezpečí s ohledem na panující situaci v její vlasti. Navíc postavení žen v zemi původu stěžovatelky je komplikované a často dochází ke znásilňováním. V kasační stížnosti pak tato svá tvrzení doplňuje a uvádí, že v případě jejího návratu by musela žít s rodinou svého manžela, která však nežije v zemi jejího původu (Konžská republika), ale v Demokratické republice Kongo. Z těchto důvodů má proto obavu, že by mohlo být na její osobě pácháno násilí. Žalovaný se tím vůbec nezabýval ani nehodnotil geopolitickou situaci ve státě původu jejího manžela, kde bude po návratu nucena žít. Stěžovatelka tedy až v řízení před soudem uvedla další důvody, které by dle jejího názoru měly odůvodnit udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu.

[12] K tomu zdejší soud uvádí, že otázkou povinnosti tvrzení azylově relevantních důvodů v řízení o udělení mezinárodní ochrany se v minulosti zabýval již mnohokrát. Dospěl přitom k závěru, že *„uvede-li žadatel o udělení azylu v průběhu správního řízení skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat závěru, že opustil zemi původu pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je povinností správního orgánu vést zjišťování skutkového stavu takovým způsobem, aby byly odstraněny nejasnosti o žadatelových skutečných důvodech odchodu ze země původu*“ (rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004 – 89, publ. pod č. 1095/2007 Sb. NSS). Současně však platí, že „[p]*okud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach,* popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu *ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým*

a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory“ (viz rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004 - 79; zvýraznění doplněno). Žadatel o azyl musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá, již ve správním řízení. „*Správní orgán tak není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před správním orgánem neuváděné*“ (viz rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003 - 42). Obdobné závěry lze učinit i ve vztahu k důvodům, týkajícím se přání společného soužití stěžovatelky s jejím manželem.

[13] Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že pokud stěžovatelka žádá o udělení mezinárodní ochrany, musí především platně tvrdit zákonné důvody, které její udělení odůvodňují. Pouhé obecné tvrzení o pronásledování není s to samo o sobě obstát (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 17. 8. 2005, čj. 4 Azs 409/2004 - 69). Pokud ve správním řízení stěžovatelka výslovně uvedla, že jediným důvodem její žádosti je touha společného soužití se svým manželem, nelze přičítat k tíži správního orgánu, pokud její žádost zamítne. Soukromé pohnutky tohoto charakteru nesplňují podmínky zákona o azylu (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2005, čj. 2 Azs 216/2004 - 60).

[14] Zdejší soud se v minulosti rovněž zabýval otázkou legalizace pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území ČR. Přesto, že jde o důvod pochopitelný, nejedná se o důvod natolik závažný a naléhavý, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných mohl být vnímán jako azylově relevantní (viz k tomu rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 47/2004 - 60; obdobně též rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 - 69).

[15] S ohledem na výše uvedené tak lze uzavřít, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností zdejší soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[16] Pro úplnost zdejší soud k námitce stěžovatelky týkající se porušení mezinárodních závazků ČR, konkrétně práva na rodinný život v případě jejího návratu do země původu uvádí, že jde rovněž o námitku, kterou nikterak v řízení před žalovaným nenamítala, proto zdejší soud odkazuje na argumentaci učiněnou shora.

[17] Nejvyšší správní soud uzavřel, že neshledal přijatelnost kasační stížnosti z důvodu tvrzeného stěžovatelkou, ani z úřední povinnosti pak nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[19] Stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena ustanoveným zástupcem, advokátem Mgr. Bohumilem Petrů. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta Mgr. Bohumila Petrů částkou 2880 Kč [jeden úkon právní služby po 2100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky (doplnění kasační stížnosti tak, aby byla projednatelná), a jeden režijní paušál po 300 Kč za jeden dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky], zvýšená o částku DPH ve výši 480 Kč, neboť ustanovený advokát je plátcem DPH a tato skutečnost vyplývá ze spisu. V daném případě požadoval právní zástupce kromě odměny za sepsání kasační stížnosti rovněž odměnu za poradu s klientem. Zdejší soud však neshledal tento požadavek s ohledem na složitost věci za odůvodněný. Celková částka 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. května 2012

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu